

Силабус навчальної дисципліни
«Петрографія та літологія»

Спеціальність	103 «Науки про Землю»
Освітня програма	Геологія нафти і газу
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	2 курс, 3 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 24 год.
	Лабораторні - 36 год.
	Самостійна робота - 90 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра буріння та геології, 412Ф https://nupr.edu.ua/page/kafedra-burinnya-ta-
Викладач (-і)	Нестеровський В.А., д.г.н., професор; Лазебна Ю.В., старший викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	Нестеровський В.А. v.nesterovski@ukr.net Лазебна Ю.В.: nning.laziebna@nupr.edu.ua , jullyy93@gmail.com
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального
Консультації	Відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни -вивчення будови, складу та походження магматичних, метаморфічних та осадових порід, закономірностей їх просторового розповсюдження в земній корі, ознайомлення з головними методами їх вивчення; навчити студентів користуватися класифікаціями магматичних, метаморфічних та осадових порід, описувати їх і визначати гірські породи різного генезису, виділяти природні асоціації порід.	
Програмні результати навчання	
ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.	
ПР06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.	
ПР08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.	
ПР10. Аналізувати склад і будову геосфер на різних просторово-часових масштабах.	
ПР11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.	
ПР15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.	
Передумови для навчання	
Передумовами для вивчення дисципліни є раніше здобуті знання загальної та професійної підготовки в рамках курсів «Хімія», «Фізика», «Мінералогія з основами кристалографії».	

Індивідуальне завдання	Не передбачено
<p style="text-align: center;">Зміст навчальної дисципліни</p> <p>Тема 1. Загальні поняття про гірські породи та методи їх досліджень. Фільтраційно-ємнісні властивості порід-колекторів та флюїдотривів.</p> <p>Тема 2. Формування магматичних гірських порід. Текстури та структури магматичних гірських порід.</p> <p>Тема 3. Класифікація та характеристика магматичних гірських порід. Особливості порід-колекторів магматичного походження.</p> <p>Тема 4. Поняття про метаморфічні гірські породи та умови їх утворення.</p> <p>Тема 5. Речовинний склад та структурно-текстурні особливості метаморфічних гірських порід. Особливості порід-колекторів метаморфічного походження.</p> <p>Тема 6. Класифікація та характеристика метаморфічних гірських порід.</p> <p>Тема 7. Поняття про осадові гірські породи та особливості їх будови.</p> <p>Тема 8. Особливості породоутворення гірських порід осадового походження.</p> <p>Тема 9. Уламкові та вулканогенно-кластичні гірські породи. Колекторські властивості теригенних порід.</p> <p>Тема 10. Хемогенні гірські породи. Колекторські властивості хемогенних порід.</p> <p>Тема 11. Гірські породи органічного походження.</p> <p>Тема 12. Каустобіоліти.</p>	
Сторінка курсу на платформі Moodle	https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1829
<p style="text-align: center;">Рекомендовані джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бірюкович Л.О. Кристалографія, кристалохімія та мінералогія: підручник для студ. спеціальності 132 Матеріалознавство / Л.О. Бірюкович. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 234 с. (https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/25313/3/Biriukovich_KKM.pdf). 2. Куровець С.С. Основи нафтогазової геології: Конспект лекцій / Куровець С.С., Лозинський О.Є. 2-ге вид. зі змін. і доповн. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. - 2010. – 82 с. (URL.: https://studfile.net/preview/7279657/) 3. Митрохин О.В. Петрографія технічного каміння: навч. посіб. / О.В. Митрохин. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. – 110 с. (URL.: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Petrography_technical_stones_Mytrokhyn_2018.pdf) 4. Мінералогічний словник / Укл.: Білецький В.С., Омельченко В.Г., Горванко Г.Д. – Маріуполь: Східний видавничий дім, 2016. – 488 с. (URL.: https://core.ac.uk/reader/161791940). 5. Непша О.В. Словник-довідник до вивчення назв мінералів і гірських порід: навч.-метод. вид. / О.В. Непша, Л.А. Прохорова. – Мелітополь: ТОВ Колор Принт, 2019. – 52 с. (URL.: https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/7906/1/%D0%9D%D0%B5%D0%BF%D1%88%D0%B0%20%D0%9E%D0%92_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9B.%D0%90_%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA-	

- [%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf](#)).
6. Орлов О.О. Нафтогазо-промислова геологія. Підручник / Орлов О.О. Євдошук М.І., Омельченко В.Г., Трубенко О.М., Чорний М.І. – К.: В-во. «Наукова думка». – 2005. – 424 с. (URL.: <https://studfile.net/preview/5198905/page:98/>)
  7. Павлов Г.Г. Мікроскопічні дослідження гірських порід / Г.Г. Павлов, О.О. Павлова, О.В.Білан. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 224 с. (URL.: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Methods_of_investigation_of_rocks.pdf).
  8. Павлов Г.Г. Петрографія. Підручник / Г.Г. Павлов – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 527 с. (URL.: <http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Petrography.pdf>).
  9. Павлова О.О. Базові терміни та поняття в літології. Довідк. посіб. з «Основ літології» для студентів 2 курсу за спеціальністю «Науки про Землю» / Павлова О.О., Г.Г. Павлов. – К., 2018. 37 с. (URL.: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Dovidkoviy_posibnik_Pavlova.pdf).
  10. Стрижак Л.І. Літогенез та природа колекторів глибокозалегаючих теригенних відкладів нижнього карбону центральної частини Дніпровсько - Донецької западини. Дис. роб. К.: НАНА України. Інститут геологічних наук, 2021 р. – 158 с. (URL.: https://igs-nas.org.ua/images/geology/specradi/26.162.04/stryzhak/disser_stryzhak.pdf)
  11. Федоришин Ю.І. Петрографічні особливості базальтів лучичівської світи трапової формації едіакарію західної Волині у зв'язку з міденосністю / Ю.І. Федоришин, І.М. Наумко // SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF». CURRENT ISSUES AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC RESEARCH. Geology, mineralogy and soil science. – №105. – 2022. – С. 318-336. DOI 10.51582/interconf.19-20.04.2022.032 (URL.: <https://archive.interconf.center/index.php/2709-4685/article/view/324/345>).
  12. Хмеленський В.О. Літологія: Літогенез. Осадкові породи: навч. посіб. / В.О. Хмеленський, О.В. Хмеленська. – Львів: ПНУ ім. Івана Франка, 2015. – 536 с. (URL.: https://geology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B7_%D0%9E%D1%81%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B8.pdf)
  13. Чернега П.І. Мінерали та гірські породи: навч. посіб. / П.І. Чернега. – Чернівці: Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича. – 2010. – 51 с. (URL.: <https://studfile.net/preview/14458458/>).
  14. Інформаційно-освітня система «Геологічний словник» (URL.: <https://geodictionary.com.ua>).

Система оцінювання результатів навчання:	
За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни. Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.	
Накопичування балів з навчальної дисципліни	
Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Робота на заняттях впродовж семестру	50
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	задовільно
64 - 73	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і лабораторних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до лабораторних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення лабораторних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на лабораторних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

URL.: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1829>

Силабус затверджено на засіданні кафедри «Буріння та геології» від «28» серпня
2024 р. Протокол № 1